

# ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ  
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΩΣΕΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ  
καθηγητοῦ τῆς Γεωλογίας  
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ Πολυτεχνείῳ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΝΙΚ. Κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ Δρ. Φ. Ε.  
ΑΛΕΞΑΝ. Δ. ΒΑΛΒΗ Δρ. Φ. Ε.

## ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις ἐτησίᾳ Δρ. 7.—  
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐτ. • 7.50  
Ἐξάμηνος • 4.—  
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. χρ. 8.—

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ»

Ὀδὸς Φειδῶν ἀριθ. 13  
κατωτέρω τοῦ Ἐλεγκτικῆς Συνεδρίου.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

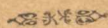
13 — ΛΕΠΤΑ — 13

**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:** Περί θρέψεως κατὰ τὸν Α. Βερνστάιν ὑπὸ Κ. Μητσοπούλου. — Ὁ ἐγκεντρισμός καὶ ὁ ἐνοφθαλμισμός τῆς ἐλαίας, μετὰ δύο σχημάτων ὑπὸ Σ. Χασιώτου. — Ἡ Κεφαλληνία ὑπὸ φυσικῆν ἔποψιν ὑπὸ Α. Σκιντζοπούλου. — Περί ἀρκτοῦρου ὑπὸ Κ. Παπανικητοπούλου. — Ἐκ Βερολίνου: Τὸ νέον φυσιογραφικὸν μουσεῖον. — Εἰδήσεις καὶ διάφορα. — Τέσσαρες συμβουλαὶ καθ' ἑβδομάδα.

## ΠΕΡΙ ΘΡΕΨΕΩΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ Α. ΒΕΡΝΣΤΑΪΝ

ὑπὸ Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ



(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

### § 3. Τί εἶδους τροφῶν (σιτίων) τρώγομεν.

Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἶνε μετουιωθεῖσαι τροφαί!

Ἡ γνώμη αὕτη δύναται νὰ ἐκπλήξη ἡμᾶς, εἶνε ὅμως ἀληθής. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα μόνον ἐκ τῶν τροφῶν ἐκείνων συνίσταται, τὰς ὁποίας ἔλαβε εἶνε πραγματικῶς ἡ ζωὴν λαβοῦσα καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καταβρωθεῖσα τροφή!

Βρέφος τι ζῆ διὰ τοῦ γάλακτος τῆς μητρὸς του· τοῦτο δηλοῖ, ὅτι τοῦτο μετὰ τῆς κεφαλῆς, τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν του εἶνε μεταλλαγέν καὶ ζωὴν λαβὸν μητρικὸν γάλα. — Ναι, ὅσω καὶ ἂν φαίνεται παράδοξον, εἶνε ὅμως ὀρθότατον, ὅτι τὸ ζωὴν λαβὸν μητρικὸν γάλα καταναλίσκει πάλιν νέον μητρικὸν γάλα, διὰ δὲ τῆς ἀναπνοῆς καὶ διαπνοῆς καὶ τῆς ἀποκρίσεως ἀποβάλλεται διαρκῶς μητρικὸν γάλα ἀχρηστον.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο εἶνε ἀληθέστατον, εὐκόλον εἶνε νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι, ἂν γινώσκωμεν τὴν χημικὴν σύστασιν τῶν σιτίων, εἶνε ἡμῖν γνωστὸν, ἐκ τίνων στοι-

χείων συνίσταται τὸ ἀνθρώπινον σῶμα· καὶ ἀντιστρόφως, ἂν ἀκριβῶς γινώσκωμεν τὰς ὕλας, ἐξ ὧν ὁ ἄνθρωπος συνίσταται, γινώσκωμεν ἐπίσης τίνες τροφαὶ πρέπει νὰ τρώγη αὐτος διὰ νὰ ζῆ, δηλαδὴ ὅπως διαρκῶς ἀνακκινίῃ τὸ σῶμά του.

Ἐπειδὴ τὸ μητρικὸν γάλα εἶνε ἡ ἀπλουστάτη καὶ φυσικωτάτη τοῦ βρέφους τροφή, θέλωμεν ἐκθέσει ἐνταῦθα ὀλίγας περὶ τούτου παρατηρήσεις, αἰτινες θὰ διευκολύνωσι τὴν ἐξήγησιν τῆς ἐνεργείας τῶν κυριωτέρων τροφῶν, ἃς τρώγουσιν οἱ ἐν ἡλικίᾳ. Τὸ μητρικὸν γάλα ἐμπεριέχει ἐν ἑαυτῷ ἀπάσας τὰς οὐσίας, ἐξ ὧν δύναται νὰ κατασκευασθῇ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα· ἂν δὲ ἔλλειπεν ἐκ τοῦ γάλακτος μία καὶ μόνη οὐσία, τὸ βρέφος, μὴ ἀναπληρουμένης ταύτης, θὰ ἀπολεσθῆ ἀναμφιβόλως.

Ἄν π. χ. τὸ γάλα ἐστερεῖτο τῆς ἀσβεστοῦ (1), τότε τὰ μυαλὰ τοῦ βρέφους ὄσθα, ἅτινα ἔχει τὸ σῶμα του ὅταν γεννᾶται, δὲν σκληρύνονται· τὸ βρέφος γίνεται ἀνάπηρον καὶ ραχιτικόν. Ἐπὶ ζῶων ἐτέλεσαν πειράματα, θρέψαντες αὐτὰ διὰ σιτίων, ἐξ ὧν ἔλλειπεν ἡ ἀσβεστος καὶ παρετήρησαν, ὅτι ἐπάχυναν, τὰ ὄσθα ὅμως αὐτῶν ἐγένοντο λεπτὰ καὶ μετ' οὐ πολὺ μυαλὰ ὡς ὁ χόνδρος, μὴ δυνάμενα ἐπὶ τέλους νὰ δώσωσιν εἰς τὸ σῶμα αὐτῶν τὴν ἀναγκαιούσαν εἰστάθειν· ἐγένοντο ἀιάτητα. — Ἄν δὲ τὸ γάλα ἐστερεῖτο τοῦ φωσφόρου, ἤτοι τοῦ φωσφορίζοντος ἐκείνου καὶ δηλητηριώδους σώματος, ἐξ οὗ κατασκευάζονται τὰ κοινὰ πυρεῖα καὶ τὸ ὅποιον ἀναφλέγεται δι' ἰδικοζούσης ὀδμῆς, οὐ μόνον ἤθελον πάσχει τὰ ὄσθα καὶ οἱ ὀδόντες τοῦ

(1) Σημ. Ἡ ἀσβεστος, γνωστὴ εἰς πάντας, δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ γάλα ὡς τοιαύτη, ἀλλ' εἶνε χημικῶς ἠνωμένη μετὰ ἄλλων σωμάτων καὶ ἀποτελεῖ ἄλατα χημικά.





αί στενοτέρα άνέρπει μέχρι της κορυφής, ένθα έκκειτο  
πάλαι τό ιερόν του Αίνησιου Διός, και όπου και σή-  
μερον έτι υπάρχουν θρύμματα όστων διαφόρων ζώων.  
Τό ύψος του όρους, εξετιμήθη διαφόρος υπό των επι-  
σκεφθέντων αυτό επιστημόνων, και οι μόν καθηγηται  
Unger και Onsted, ώρισαν αυτό εις 1,800 μ. ο δε  
Mousson, εις 1,740 μ. ύπερ και τό πιθανώτερον.

\* \*

Ένω, παρά την όμοιότητα έν γένει της διαπλά-  
σεως των Έλληνικών άκτών, τέρπεται ο παρατηρη-  
τής ένεκα της ποικιλίας των σχημάτων των διαφόρων  
νήσων και χερσονήσων, δυσάρεστον έντύπωσιν καταλεί-  
πει ή έλλειψις φυτικού κόσμου και ή γυμνότης και τό  
αύχμηρόν των πλείστων στερεών. Η Κερκλληνία κα-  
τέχει τό άχαρι πρωτεϊόν υπό την έποψιν ταύτην, έν-  
τούτοις λαμπράν εξαίρεσιν άπέτέλει άλλοτε, μέγα δά-  
σος έλατών καλύπτον του Αίνου τας κλιτύς και  
σπουδαίως βλαβέν υπό πυρκαϊάς. Κυρμοί 60—80 ποδ.  
ύψους, τέρπουσι και νύν έτι τό βλέμμα και κοσμοῦσι  
την χαριστάτην εικόνα, ήτις έκ της κορυφής του ό-  
ρους παρέχεται εις τον θεατήν, την όποιον δια λαμ-  
πρών χρωμάτων άνέδειξαν οι επισκεφθέντες τον Αϊνον.  
Καίτοι περιορισθέν-ός ειπομεν υπό πυρκαϊάς τό βαθύ-  
σκιον δάσος, περιβάλλει και τώρα άκόμη τον άπορρω-  
γα Αϊνον δια χλοερου μανδύου, ο δε κ. Liebetrut,  
όστις και έδημοσίευσε περιγραφήν του ταξιδιού του  
άνά τας Ιονίους νήσους, θεωρεί τό επί του Αϊνου δά-  
σος πυκνότερον και γραφικώτερον ή τά των Στυρειών  
Αλπεων φυτά χθαμαλώτερα, εισδύοντα εις τας ρω-  
γμάς του πετρώματος, περιβάλλουσι τους πρόποδας  
του όρους, άλλλ και ταῦτα και αυτά έτι τας έλάτους,  
έναμίλλως προσπαθοῦσι να καταστρέψωσιν άσυνειδητοι  
χωρικοί, επίκουροι δ' ένεργοῦσι και αι θύελλαι, αίτινες  
μετά μεγίστης όρμής προσβάλλουσι τό όρος, άνασπώ-  
σι πρόριζα κορμούς μεγίστους. Έτι κατά τό 1797,  
ότε ή δημοκρατία του Αγίου Μάρκου έδέσποζε των  
νήσων, υπήρχεν άκέραιον τό πυκνόν τουτο δάσος, άλλλ  
πυρκαϊά τεθείσα προς παρασκευήν γονίμου έδάφους,  
άπέτέφρωσεν ύπερ τό ήμισυ αυτού. Από της εποχής  
εκείνης δέν άνεδασώθησαν τ' άποψιλωθέντα χωρία του  
όρους, γυμναί δε παρουσιάζονται αι κλιτύες πολλαχού,  
υπομιμνήσκουσι την επικειμένην άρχίρεσιν παντός φυ-  
τικού κόσμου των όρέων της Ελλάδος, δια της επι-  
μελοῦς πυρπολήσεως των ύπολειπομένων δασών υπό  
ποιμένων και καλογήρων.

(Έπεται συνέχεια)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΚΙΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

# ΠΕΡΙ ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ

(Συνέχεια του προηγ. φύλλου και τέλος).

\*\*\*

Γ.

Ο Αρκτούρος είνε άστήρ πρώτου μεγέθους και  
κατέχει την πέμπτην τάξιν μεταξύ των δια γυμνου  
όφθαλμου όρώμενων 18 άπλανών άστέρων του πρώτου  
μεγέθους. Ανήκει δε εις τον άστερισμόν του Βοώτου ή  
Αρκτοφύλακος ή κατ' άλλους Τρυγητού. Ο άστερισμός  
ούτος παριστά σχήμα πεντάγωνον, περιλαμβάνον 85  
άστέρως όρατούς δια γυμνου όφθαλμου, έξ ών ο λαμ-  
πρότερος είνε ο Αρκτούρος, 18 δε των άστέρων τούτων  
υπερβαίνουσι κατὰ την λάμψιν τους άστέρως του τε-  
τάρτου μεγέθους.

Τό όνομα Βοώτης, ύπερ έχει δοθή πρό χιλιάδων  
έτων εις τον άστερισμόν τουτον, άπαντᾷται παρ'  
Ομήρω

«Πηλιάδας τ' έσορῶντι και ύψέ δύνοντα Βοώτην»  
(Οδύσ. Ε. 272)

Τό δε όνομα Αρκτοφύλαξ δηλοῖ απλῶς την θέσιν του  
άστερισμού προς την Μεγ. Αρκτον και ζωγραφίζεται  
επί των ουρανίων σφαιρών, ή επί των ουρανίων χαρτών  
προς την ουράν αυτής ως φύλαξ, κρατών δρέπκνον, ή  
ρούπαλον. Τό δε Τρυγητής έχει σχέσιν προς την περι-  
όδον της ήλιακής άνατολής του άστερισμού, δεικνυούσης  
την ώραν του τρυγητού.

Τό όνομα Αρκτούρος, ύπερ είνε ταυτόσημον του  
Αρκτοφύλακος και γνωστόν παρὰ τοίς αρχαίοις Ιώβ,  
Ήσιόδω και Ομήρω, ως είδομεν έν τῷ ύπ' αριθ. 16  
φύλλῳ του «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ», πραγματευθέντες περι  
«Πηλιάδων», άποδίδεται υπό των αρχαίων εις όλον τον  
άστερισμόν άλλ' ο Αρατος, ο Γεμίνος και ο Πτολε-  
μαίος άποδίδουσι τό όνομα τουτο εις τον λαμπρότερον  
άστέρω του άστερισμού τον κείμενον επί του γόνατος  
του Βοώτου.

Ο Αρκτούρος, έκτός των Πηλιάδων, Υάδων,  
Ωρίωνος και άλλων άστερισμών, έδείκνυεν εις τους προ-  
γόνους ήμων Έλληνες τας ώρας του έτους, όστις ά-  
νέρχεται επί του ορίζοντος κατὰ τον Απρίλιον και  
πρίσταται των πρώτων έργασιών της νέας ώρας του  
έτους. Αί παρατηρήσεις των προγόνων ήμων επί των  
άπλανών άστέρων ήσαν σπουδαίαι δια τας περιόδους  
έκάστης ώρας του έτους, άφ' ών εξηρτῶντο αι γεωρ-  
γικαι αυτών έργασίαι, δι' ο εθεώρησαν καλόν να προσ-  
διορίσωσι την έναρχην και την τελευτήν των διαφορων  
εποχών του έτους δια της άνατολής ή της δύσεως ά-  
στέρων των. Ο Ιώβ, ο Ήσιόδος, ο Ευδοξος, ο Αρα-  
τος, ο Οσίδιος κλπ. άναφέρουσι πολλά περι της γεωρ-  
γίας της δανειζομένης τους εκυτής κανόνως παρὰ της  
Αστρονομίας. Ο δε Πλούταρχος άναφέρει περι της  
παρατηρήσεως των άστέρων τὰ εξής:

«Πλάτων, τας έπισημασίας τας τε θερμιάς και τας  
χειμερινάς κατὰ τας τῶν άστέρων έπιτολίαις τε και δυ-  
σμῆς γίνεσθαι, ήλιον τε και σελήνης, και τῶν άλλων  
πλανητῶν και άπλανῶν. Αναξιμένης, δε δια μηδὲ τού-  
των, δια δε τον Ηλιον μόνον. Ευδοξος, Αρατος, κοι-  
νῶς δια πάντας τους άστέρως έρ οίς φησιν

Αυτός γάρ τὰς σημάτ' έρ ιουραῶ έστήριφερ,  
Αστρα διακρίνας έσκέφατο δ' εις ένιαυτην  
Αστέρως, οίκε μάλιστα τετηγημένα σημαίρουε».  
(Πλουτ. Βιβλίον II).

Αί παρατηρήσεις όμως αυται ήσαν κατ' αρχάς  
άπλεϊς, μέχρις ου ο Θαλής έτρεψε την προσοχήν των  
άνθρωπων εις την επιστημονικήν αστρονομίαν και κα-  
τεγράφησαν ακριβῶς αι άνατολῆ και δύσεις των λαμ-  
πρότερων άπλανών άστέρων και δη αι μεταβολῆ του  
καιρού κατὰ τας διαφόρους εποχάς του έτους. Αί  
παρατηρήσεις αυται ένεχαράσσοντο επί λίθων ή χαλ-  
κού και άνηρτῶντο έν ταις άγοραίς των μεγάλων πο-  
λεων ή έν δημοσίαις συναθροίσεσι.

Την αρχήν του έαρος θέτει ο Ήσιόδος έν τῷ έ-  
σπερίᾳ άνατολῆ του Αρκτούρου εξήκοντα ήμέρας  
μετά τό χειμερινόν ήλιοστάσιον, ήτις έγένετο την 12  
Φεβρουαρίου.

«Εὔτ' αν δε εξήκοντα μετά τροπᾶς ήλιου  
χειμέρ έκτελέση Ζεὸς ήματα, δη ρι τοι'  
άστήρ Αρκτούρος προλιπῶν ιερῶν ρήον' Ωκειανοῖς  
πρωτον παμφαίνων επιτέλλεται άροκνέφαια».

(Ήσιόδου «Έργα και Ημέραι». στ. 562)

Τόν δε τρυγητήν προσδιορίζει δια της άνατολής  
του Αρκτούρου, ήτις έγένετο την 6 Σεπτεμβρίου.

Δ.

Τόν Αρκτούρον δυνάμεθα ν' αναγνωρίσωμεν έν τῷ  
ουρανῷ, άρκεί να παρατηρήσωμεν τό έσπερας τον προς  
δυσμᾶς ουρανόν, κείται δε κατὰ την προέκτασιν της  
ουράς της Μεγάλης Αρκτου. Και ένα σφρέστερον όρί-  
σωμεν την θέσιν αυτού, ως παρατηρήσωμεν ολίγον προς  
δυσμᾶς του Ζηνιθ, ήτοι άνωθεν των κεφαλών ήμων,  
εκει θέλομεν ιδει 6 άστέρως ειδικακρίτους, σχηματίζον-  
τας ήμικύκλιον, ών ο λαμπρότερος καλεῖται Μαργα-  
ρίτης ή Αραβιστι Τζέμμα. Και επειδή ο λόγος ήδη  
περι του ήμικυκλίου τουτου, λέγομεν, ότι τουτο κα-  
λεῖται Βόρειος Στέφανος. Είνε δε ο στέφανος της Α-  
ριάδνης θυγατρός του Μίνως, ήν άπήγαγεν ο Θησεῦς  
εκ Κρήτης εις Αθήνας, ότε εφόνευσε τον Μινώταυρον  
και εξήλθε του Λαβυρίνθου δια του μίτου, τον όποιον  
έδωκεν αυτῷ ή Αριάδνη άλλ' επειδή έγκατέλιπε την  
ερωμένην του επί της νήσου Νάξου, ένυμφεύθη αυτήν  
ο Διόνυσος και προς άνάμνησιν αυτης καθηστέρισεν ου-  
τος τον στέφανον της συζύγου του. Ολίγον λοιπόν  
προς δυσμᾶς του Βορείου Στεφάνου λάμπει ο λαμπρός  
άστήρ Αρκτούρος, χρώματος έρυθρού. Τό χρώμα αυτού

όρώμενον από της Γῆς μόνον άμυδράν ιδέαν της πραγ-  
ματικής άξίας του χρωματισμού δύναται να δώση ήμιν,  
άλλ' έν προς στιγμήν υποθέσωμεν, ότι μετέβημεν επί  
της Σελήνης, θέλομεν ιδει τό χρώμα αυτού λίαν λαμ-  
πρόν, ουμήν άλλλ και επ' αυτης της Γῆς, όσω προ-  
βαίνομεν εις τας τροπικᾶς χώρας, τόσω βλέπομεν αυ-  
ξανόμενον τό χρώμα αυτού.

Κ. Ε. ΠΑΠΑΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ  
Δ. Μ. και καθηγητής του έν Μοναστηρίῳ γυμνασίου.

## ΕΚ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

\*\*\*

Τό νέον φυσιογραφικόν μουσεϊόν του  
Βερολίνου παραβαλλόμενον προς τό του  
ήμετέρου πανεπιστημίου. — Τό τη 2)14 παρελ-  
θόντος Δεκεμβρίου παρουσία του αυτοκράτορος και της  
αυτοκρατειρας της Γερμανίας έγκαινισθέν νέον του  
Βερολίνου φυσιογραφικόν μουσεϊον κείται επί του οικο-  
πέδου, επί του όποιου άλλοτε υπήρχε χυτήριον τηλε-  
βόλων, μεταξύ της γεωποικιλης και μεταλλεντικής άκα-  
δημίας. Δια τό μεγαλοπρεπές τουτο οικοδόμημα, ύπερ  
καταλαμβάνει έκτασιν 8145 τετραγωνικών μέτρων,  
φέρον πλείστα άγάλματα διαπρεπών της επιστήμης  
άνδρων και συνορευον προς κήπον του ζωολογικού ή-  
στιτιούτου, έδαπανήθησαν 3,200,000 μάρακι,  
ήτοι φράγκα χρυσᾶ 4,000,000. Δια την έσω-  
τερικήν διακόσμησην έδαπανήθησαν 900,000  
μάρακι, ήτοι φράγκα χρυσᾶ 1,125,000. Προς τὰ  
ποσά ταῦτα δέν ύπολογίζεται ή επιστημονική αξία  
των συλλογών, ήτις είνε πολλών εκατομμυρίων μαρ-  
κών. Έντός των καλλιτεχνικώτατα διεσκευασμένων  
αίθουσών του κομφού τουτου καθιδρύματος εύρίσκονται  
αι διάφοροι επιστημονικαι συλλογῆ κατατεταγμέναι  
έντός πολυτελών και κομφών έρμαρίων. Και αι μόν  
γεωλογικαι και παλαιοντολογικαι συλλογῆ εφορευόν-  
ται υπό του διαπρεπούς καθηγητου Βάυριχ, αι όρω-  
κτολογικαι και πετρογραφικαι υπό του καθηγητου  
Κλάιτ, αι ζωολογικαι υπό του Μοιβίου, και τό ζωολο-  
γικόν ήσπιτιούτου υπό του Σοῦλιτσε. Έκαστον τμήμα  
του μουσειου έχει ιδιαιτέραν αίθουσαν δια τας παρα-  
δόσεις και έργαστήριον δια την πρακτικήν των φοιτη-  
των εξάσκησιν.

Ταῦτα επιστέλλομεν, όπως καταδείξωμεν εις πολ-  
λους των παρ' ήμιν, πῶσον τὰ πεπολιτισμένα έθνη  
εκτιμῶσι την σπουδήν των δημιουργημάτων. Και παρ'  
ήμιν υπήρχε, και υπάρχει ευτυχῶς εισέτι, φυσιογρα-  
φικόν μουσεϊον, τό μόνον έν Ανατολῆ, ύπερ δαπάνης  
του πανεπιστημίου ιδρύθη και κατέστη ευπρόσωπον  
δια των άτρύτων πόνων του γεραρού και διαπρεπούς  
καθηγητου του πανεπιστημίου κυρίου Ηρ. Μητισπού-  
λου. Αί του μουσειου τουτου ζωολογικαι, όρυκτολογι-

καί, πετρογραφικαί καί παλαιοντολογικαί συλλογαί ἔχουσιν ὁμοῦ ἀξίαν περίπου 1,000,000 φράγκων, ἀρκεῖ δὲ πρὸς τοῦτο νὰ ὑπομνήσωμεν, ὅτι ἡ μὲν ὀρυκτολογικὴ συλλογὴ τοῦ Χαριτώφ ἐξετιμήθη ἐν Λονδίῳ 3,000 λίρας ἀγγλικαί, ἡ τοῦ Βεργαδάκη ἐν Πετροπόλει, 12,000 ρούβλια, καί μία κεφαλὴ ρινοκέρωτος, ἐκ τῶν εὐρημάτων, ἅτινα ἀνέσκαψεν ὁ κύριος Ἡρ. Μητσόπουλος ἐν Πικερμῖω, 10,000 φράγκα. Τίς ὅμως θὰ πιστεύσῃ, ὡς θετικῶς ἐπληρορορήθημεν, ὅτι αἱ τοῦ μουσείου τούτου δαπάναι ἀπὸ τινος χρόνου περιεκλήθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε κατέστησαν πλέον γελοῖαι· 800 μόνον δραχμαὶ ἐδόθησαν διὰ νὰ ἀγορασθῶσι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ζῶα, ὀρυκτὰ, πετρώματα καί ἀπολιθώματα ἐγγώρια καί ξένα, νὰ κατασκευασθῶσιν ἐρμάρια (ἐν μόνον διὰ τὰ ζῶα ἔχει 800 καί 1,000 δραχμάς), ν' ἀγορασθῶσιν ὕλικα διὰ τὴν ταριχεύσιν καί διατήρησιν τῶν ἐταριχευμένων ζῶων, νὰ γίνωσιν ἀποδημίαι τῶν ὑπαλλήλων τοῦ μουσείου καί ν' ἀγορασθῶσι συγγράμματα εἰδικὰ τῆς ζωολογίας, ὀρυκτολογίας, γεωλογίας καί παλαιοντολογίας. Τί ν' ἀγορασθῆ διὰ τοῦ πενιχροτάτου τούτου ποσοῦ; Ὅρος διεσαγμένον ἔχει μείζονα ἀξίαν, σπουδαστῆς δὲ τῆς φυσιογνωσίας ἐν Εὐρώπῃ δαπανᾷ ἐτησίως διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ πλείονα τῶν ὧσων ἐδαπάνησε τὸ μόνον ἐν Ἀνατολῇ μουσεῖον. Καὶ τοῦτο διότι αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι περιφρονοῦνται!! Ἄλλ' ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ συμβῆ τὸ ἄτοπον τοῦτο καί δὲν θὰ εἶνε οἱ τὰ τοῦ πανεπιστημίου διευθύνοντες καί ἐπιβλέποντες τοσοῦτον φειδωλοὶ πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ μουσείου, ἀφοῦ γνωρίζωσι κάλλιστα, ὅτι τὰ τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου ἐφορεῦνται ὑπὸ ἐντιμωτάτου ἀνδρός. (X)

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

✽✽✽✽✽

**Μητρικὴ ἀγάπη πελαργοῦ.**— Περὶ δαιγμὰ μητρικῆς ἀγάπης καὶ ἐθελουσίας, ἦν σπανίως καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀνθρώποις ἀπαντῶμεν, εἶδειξεν ἐσχάτως θῆλυς πελαργός. Ἐπὶ τοῦ χωρίου Νοῦενδόρφου τῆς ἐπαρχίας Τελτὸθης ἐπελθούσης ἰσχυρᾶς λαίλαπος, ὁ κεραικὸς ἀνέφλεξε χορτοβολῶνά τινα, ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ ὁποίου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχε κατασκευάσει ζευγὸς πελαργῶν τὴν φωλεάν του. Ἡ μήτηρ, ἥτις εἶχε καιρὸν νὰ σωθῆ διὰ τῶν ἰσχυρῶν πτερύγων τῆς, βλέπουσα τὰ προσφιλεῖ αὐτῆς τέκνα ἐν κινδύνῳ δὲν ἀπῆλθεν, ἀλλὰ καθήσασα ἐπὶ τῆς φωλεᾶς τῆς καὶ καλύψασα τοὺς πελαργοὺς τῆς διὰ τῶν πτερύγων τῆς, ὡς τρόπον τινὰ νὰ προφυλάξῃ αὐτοὺς τοῦ πυρός, ἐπροτίμησε νὰ συγκαθῆ μετ' αὐτῶν παρὰ νὰ σωθῆ.

### Διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς σιδηροδρομοὺς.

— Σιδηροδρομικὸν δυστύχημα φοβερὸν ἔλαβε χώραν ἐσχάτως ἐν Καρδαῖ μετὰ τὸν Κλαρεμόντης καὶ Μύρτης. Ἐνθ' ἡ ἀτμομηχανὴ μετὰ 5 ἀμαξῶν διήρχετο μετὰ μεγίστης ταχύτητος γέφυράν τινα, κατεκρημνίσθη ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπνίγησαν ἅπαντες οἱ ἐν αὐτῷ ἐπιβάται. Τὸ δυστύχημα τοῦτο ἐπῆλθε, διότι ἐνεκα πλημμύρας τὰ τόξα τῆς γεφύρας τοσοῦτον ἐπαθον, ὥστε δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνθέξωσιν εἰς τὸ βάρος τῆς διερχομένης ἀμαξοστοιχίας. Ἄς εὐχθῶμεν, ὅτι αἱ ἡμέτεραι ἐταιρεῖαι κατασκευάζουσι καὶ ἐπιβλέπουσι τὰς γεφύρας καὶ τὰς σιδηροδρομικὰς γραμμὰς μετὰ μείζονος εὐσυνειδησίας τῶν Ἀμερικανῶν (;).

**Ἀνάβυσος εἰς τὸν παγετῶνα τοῦ Niederjoch.**— Ὁ ἐν Γερμανίᾳ δαπάναις τοῦ Πανεπιστημίου σπουδάζων διδάκτωρ τῆς φυσιογνωσίας κύριος Θ. Σκοῦφρος τῆ 9ῃ Αὐγούστου (ἔ. ν.) ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ παγετῶνος τοῦ Niederjoch χάριν γεωλογικῶν μελετῶν. Ἡ θέα ἦτο ἐξαισιᾶ καὶ τὸ ψῦχος μέγιστον, διότι τὸ ὕψος εἰς τὸ ὅποιον ἀνῆλθεν ἦτο 3000 μέτρων. Συνέλεξε δὲ πλείστα ὀρυκτὰ καὶ πετρώματα ὁ ἀριστος οὗτος νέος καὶ ἐνθουσιωδῆς ἐραστῆς τῆς φύσεως, ἅτινα προσεχῶς ἀποστέλλει πρὸς τὸ φυσιογραφικὸν τοῦ Πανεπιστημίου μουσεῖον. Τοιοῦτοι νέοι εἶνε ἀξιοὶ πάσης συνδρομῆς, διότι τιμῶσι τὴν πατρίδα. (Κ. Μ.)

**Νέον φάρμακον κατὰ τοῦ ἐντοσθιδίου ἐκώληκος, τῆς ταινίας.**— Εὐρωπαϊκὰ φύλλα ἀναφέρουσιν, ὅτι ἱατρός τις Ἰταλός, περιηγηθεὶς τὴν Ἀβουσσινίαν, ἀνεκάλυψεν, ὅτι τὸ *conium maculatum* (κάρυον φοίνικος) ἐνεργεῖ ἀλκονότως κατὰ τῆς ταινίας. Πολλὰ πειράματα κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα» τῶν Βρυξελλῶν ἐπεβεβαίωσαν τοῦτο.

## ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

✽✽✽✽✽

**Ἀφαίρεσις τῶν ἐπὶ τῶν σχεδιαγραφήματων κηλίδων τῆς μελάνης.**—Κηλίδας μελάνης ἐκ ταννικοῦ σιδήρου καθαρῶν κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον: Παρασκευάζομεν μίγμα ἐξ ἴσων μερῶν κητρικοῦ καὶ δεαλικοῦ βέος καὶ ἐπιπάσσομεν ἐπὶ τῆς κηλίδος, κατόπιν δὲ διὰ τοῦ ἀκροῦ εὐλίνου κονδυλοφόρου ἢ πυρέλου ἐπιγέομεν σταγόνας ὕδατος, ὅπως διαβραχῆ ἐλαφρῶς ἢ κόνιν ἀφίνομεν ὀλίγας στιγμὰς, ἀποδιώκομεν τὴν κόνιν καὶ σπογγίζομεν τὸ μέρος διὰ ποτιστικοῦ χάρτου — ἢ κηλὶς ἔχει ἐξαλειφθῆ. — Διὰ τὰς ἐπὶ ὑφάσματος παρμοίας κηλίδας πρέπει νὰ διαβρέχηται ἢ κόνιν περισσότερο, ὥστε νὰ σχηματισθῇ πόλτον, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ διαλυθῆ ὀλοσχερῶς ἐν ἀνάγκῃ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐκ δευτέρου τὸ αὐτὸ καὶ θὰ ἐξαλειφθῆ ἐξ ἅπαντος ἡ κηλὶς.

**Καταμέτρησις ὁδοῦ τινος διὰ τοῦ ποδηλάτου.**—Ὁ βαδίζων διὰ τοῦ ποδηλάτου δύναται εὐκολώτατα νὰ εὐρῆ πόσων μέτρων ἀπόστασιν ἔχει ὁδὸς τις. — Πρὸς τοῦτο μετρᾷ ἐκ τῶν προτέρων πόσον εἶνε τὸ μήκος τῆς περιφέρειας τοῦ τροχοῦ τοῦ ποδηλάτου ἐν ᾧ δὲ βαδίζει φροντίζει νὰ μετρᾷ ἕκαστον διπλοῦν πάτημα τοῦ ποδός του (ὅτε ὁ τροχὸς κάμνει ὀλόκληρον στροφὴν). Πολλαπλασιάζει τὸν ἀριθμὸν τῶν στροφῶν ἐπὶ τὸ μήκος τῆς περιφέρειας καὶ ἔχει εἰς μέτρα τὴν ζητουμένην ἀπόστασιν.

**Πλύσις τῶν χαμαικέρασων (φραγουλῶν).**—Τὰ ὑπὸ λεπτῆς ἀμμου ἢ χώματος κεκαλυμμένα χαμαικέρασα μὴ πλύνετε ποτὲ δι' ὕδατος, διότι ἀποβάλλουσι πολὺ τοῦ ἀρώματός των. Θέσατε αὐτὰ ἐντὸς βεβρεγμένου χάρτου μουσελίνης καὶ ἀναταράξατέ τα κατ' ἐπανάληψιν· τὰ μόρια τῆς ἀμμου προσκολλῶνται ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ χάρτου καὶ ταιουτοτρόπως τὰ χαμαικέρασα καθαρῶνται χωρὶς νὰ χάνωσι ποσῶς τοῦ ἑαυτῶν ἀρώματος.

**Συνιστάται τὸ ἐξῆς μέσον πρὸς προφύλαξιν τῶν καρπῶν ἀπὸ τῶν σκωλήκων.** Νὰ διαβρέχωνται τὰ δένδρα δι' ὕδατος περιέχοντος βέος (10 γραμμάρια βέος εἰς 1 λίτραν ὕδατος) δύο φορές τὸ ἔτος· τὴν μίαν φοράν ὅταν τὰ ἄνθη ἀνοίγωσι καὶ τὴν δευτέραν ὅταν τὰ πέταλα αὐτῶν ἀρχίσωσι νὰ μαραίνωνται καὶ νὰ πίπτωσι.

Παραδέχονται ὅτι ἡ ὀσμὴ τοῦ βέος ἀποτρέπει τὰς ψυχὰς, τὰς μυίας καὶ τὰ λοιπὰ ἔντομα νὰ ἐπικάθωνται ἐπ' αὐτῶν καὶ νὰ ἀποθέτωσιν ἐπὶ τῶν τρυφερῶν καρπῶν τὰ ὠά των, ἐξ ὧν ἀναπτύσσονται οἱ σκωλήκες.